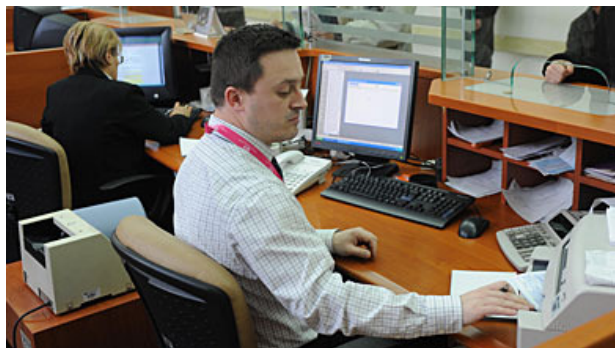

КРЕДИТНОТО БИРО ПРАВИ РЕНДГЕН НА ДОЛГОВИТЕ НА ГРАЃАНИТЕ

До кредит само со чисти сметки

Ако имате неплатени сметки за вода, струја, парно, телефон, неплатени даноци или рати за кредити или лизинг може само да сонувате да добиете кредит од банка.

Тоа е можно само ако решите да склучите договор со некоја банка за рефинансирање на своите обврски од едно место.

Македонското кредитно биро кое функционира повеќе од една година прави „рендген“ на сите ваши долгови и ги известува банките во кои барате кредит за тоа колкави се вашите долгови и дали имате навика редовно да ги плаќате обврските или да доцните.

Во Бирото секој граѓанин кој си има работа со банките има лично досие за долговите кон банки, лизинг-компанији, режиски трошоци, кон УП.

Потоа банката врз основа на овие податоци проценува дали сте вие клиент за нив или не. Покрај банките, и граѓаните и фирмите може да побараат извештај за себе за да видат да немаат случајно некаде заостанат долг кој ја урива нивната кредитоспособност.

Според надлежните, вакви примери и лоши и добри имало многу. Господин кој ја загубил личната карта „добил“ кредит од 4.000 евра. Друг, пак, уште пред неколку години станал жирант на кредит од неверојатни 90.000 евра, за кој не знаел. А трет открил дека има неплатен долг поради што бил одбиен за кредит. Ова се само дел од „измамите“ што граѓаните ги откриле откако се обратиле во Македонското кредитно биро.

- Сопругата сакаше да подигне кредит од една наша деловна банка, а за жирант ја одбра својата сестра. Банката не одби за кредитот бидејќи жирантот не сме го погодиле. Од Кредитното биро стигна извештај дека должи три рати за нејзиниот кредит. Кога ја известивме сестрата на мојата сопруга, таа се изненади бидејќи кредитот бил врзан со траен налог, односно секој месец ~ задржувале од платата и ратата ја префрлале на банката. Излезе дека благајничката наместо за нејзината рата, парите ги префрлала за рата на нејзина

колешка – ни раскажа Петар од Скопје. Тој вели дека добро е што се проверила состојбата, бидејќи неговата свеска можела да се соочи со големи казни и блокади од банката.

Во Македонското кредитно биро велат дека најчесто граѓаните вадат извештај само кога ќе бидат одбиени од банка за кредит, а не претходно како што е практика секаде во светот.

Последните примери покажуваат дека зачестиле реакции од граѓани кои не се свесни дека имаат долгови, како на пример минимални износи останати на картички, кои со годините со провизии и камати се зголемуваат. Деновиве зачестиле и граѓани кои се тужени од страна на банките, а не знаат за тоа..

- **Кај нас се дава максимално јасна слика за потенцијалниот клиент, дали ги отплаќа кредитите, лизингот, дали ги плаќа премиите за осигурување, обврските спрема локалните власти, потоа обврските за вода, струја, телефон, односно дали ги плаќа обврските по сите основи.**

Тоа е придобивка на банките. Вака имаат појасна слика за потенцијалните клиенти, може да видат колкава е неговата моментна изложеност, колку е изложен кон банките, колку кредити зел и колкави му се месечните долгови, како и дали ги плаќа сметките за струја, вода – вели Славица Богоева, извршен директор на МКБ.

Во Кредитното биро членуваат 113 компании и лани просечно месечно се повлекувале по 2.880 извештаи.

- Само во март годинава бројот на извештаи достигна 9.000, а во април бројката ќе биде уште поголема – вели Богоева.

Таа вели дека не се поклопува нивната надлежност со таа на Кредитниот регистар на Народната банка бидејќи тие ги користат податоците само од банките и тие се ажурираат на 50 дена, додека во Бирото се покажува целосна слика за обврските на клиентот.

Богоева вели дека Македонското кредитно биро е понапредно од оние кај соседните бидејќи таму се користат само податоците од банките.

- Соседните бироа како тоа во Словенија и во Хрватска ги користат податоците само на банките, односно на финансиските институции. Така почна и бирото во Србија и одат чекор по чекор. На чешкото биро му требале 4 години по основањето да почне со работа и 7 години да профункционира како што треба. Ние стартувавме за 2 години од основањето и по една и пол години имаме севкупни податоци – вели Богоева.

Тешко и на печалба без уредно кредитно досие

Странските газди им бараат извештај од Кредитното биро на нашите печалбари пред да ги вработат. Од Бирото велат дека имаат многу барања од наши печалбари кои сакаат да живеат и да работат во странство.

- Работодавците пред да вработат некој наш печалбар во странство им бараат од Македонија извештај од МКБ да видат дали е презадолжен за да нема некои реперкусии потоа – вели Богоева. Според неа, во Америка не можеш да земеш кредит дури ни за мобилен ако редовно не ги намируваш обврските.

- Знаам таков случај на наш граѓанин кој живее во Канада. По грешка канадското биро ставило како долг дека не е платена една телефонска сметка и веднаш за него биле затворени сите врати на банките. Морал да ангажира адвокат за да докаже дека не должи за да му се исчисти досието – објаснува таа.